

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO. 1937, MARÇO -- KOVO 13 D.

Nr. 11 (77)

ČILĖJ LAIMĖJO DEŠINIEJI

Čilės respublikoj praėjo parlamento rinkimai. Rinkimų rezultatai jau žinomi ir yra tokie: dešiniųjų partijų atstovų senato bus 26, kairiųjų 19; atstovų rūmuose dešiniųjų 81 ir kairiųjų 60. Tokiu būdu, Čilės pirmuose ir antruose rūmuose dešinieji turės daugumą ir krašto valdžia bus jų rankose.

MUSSOLINIS LYBIJON

Italijos vyriausybės galva Mussolinis, kariniu laivu «Pola» išvyko į Lybiją, kurį yra šiaurinėje Afrikoje. Tai antras Mussolinio žygis į Afriką.

KARO STOVIS PATVIRTINTAS

Brazilijos senatas patvirtino karo stovio pratęsimą dar trims mėnesiams. Atstovų rūmuose karo stovio klausimas buvo sukėles daug ginčų ir karštų diskusijų. Bet vyriausybės pasiūlymas pratęsti karo stovį rado didesnę pritarimą ir atstovų ir senato rūmuose.

KODĖL KARO STOVIS PRATĖSTAS?

Vyriausybė pratęsdama karo stovį visoje Brazilijoje dar 3 mėnesiams remiasi tuo, kad dar daug yra politinių bylų, kurios turi būti sprendžiamos, be to, šalyje padėtis dar nėra rami ir eks tremistinis elementas dar vis drumsčia krašto ramybę ir tvarką, tai vienur, tai kitur dar vis susekami komunistų lizdai. Tai dėl tos priežasties pratęsimas ir karo stovis.

IŠTRĖMĖ DAR VIENĄ LIETUVĮ

Brazilijos teisingumo ministerijos pareidymu, tapo dekretuoti ištreiminti 4 svetimšaliai — vokiečiai Karl Seiler, rusas José Corelichvili, ispanas Angelo Heras ir lietuvis Juozas Stankevičius.

VENGRIJOJ BUVO RUOŠIAMAS SUKILIMAS

Laikraščiu žiniomis, Vengrijoje suskeltas sukilimas, kurį ruošė artimieji vokiečių hitlerininkų žmonės. Tačiau vyriausybė laiku apsižiūrėjusi, nedavė šiam sukilimui nei pasireikšti.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ARGENTINOJ

Kovo 8 d. São Luiz provincijoje, Argentinoje, buvo jaučiamas stiprus žemės drebėjimas, kuris greit praėjo. Žmonių aukų nėra, bet materialų nuostolių padaryta. O taip pat, žmonės išgązdinti, turėjo aplėisti namus ir išbėgti į laukus.

VYRIAUSYBININKŲ GINKLAI PAKLIŪVO SUKILĖLIAMS

Iš Ispanijos sukilėliai praneša, kad sukilėlių laivai pagavo vyriausybinių laivų «Mar Cantabrico», kuris vežė Valencijon ginklus iš Amerikos. Laive buvo: 37 orlaiviai 42 milijonai šovinių 1000 kulkosvaizdžių ir 7000 šautuvų.

Pranašaujama Franco pergalė

Dabartiniu metu Ispanijoje eina tur būt smarkiausi mūšiai kokie tik buvo per visą karo lauką. Laikraščiai rašo, kad generolo Franco laimėjimas jau artėja, Madrido paėmimas bus gautinis smūgis Ispanijos legalistams. Sukoncentruota yra dabar labai daug kariuomenės Madrido apylinkėse, čia sutraukti geriausi ginklai ir karo pabūklai. Sukilėliai iš visos pusės supa Madridą. Didžiausi mūšiai eina Guadala-jara apylinkėse. Čia daugumoj sukoncentruota italų kariuomenės apie 30.000 žmonių. Kitose apylinkėse vokiečiai ir ispanai. Guadala-jara paėmimas reikš sukilėlių pergalę Madrido fronte. Sukilėliai randasi nuo Guadala-jara apie 24 kilometrus. O Guadala-jara nuo Madrido yra apie 45 kilome-

tra. Šiame fronte daugiausia naudojami vokiečių tankai. Madrido paėmimui, Mussolinis esą paruošęs turi dar 60.000 žmonių, kurie būsią prisiusti, kol dar neįėjo galion Ispanijos rubežių kontrolė, kurią turi būt pradėta vykdyti nuo kovo 13 d. Taigi, Madridui, o tuo pačiu ir vyriausybiniams, ruošiamas galutinis smūgis. Tačiau vyriausybiniams skelbia, kad sukilėliai jau darė kelis didelius puolimus, bet visi jie buvo žiauriai atmušti. Madrido esą sukilėliai jokių būdu nepaįms.

Bet kaip pas vienus, taip ir pas kitus yra daug pasigyrimo. Ir dėl to spresti kurioji pusė gali laimėti niekas negali. Tuo labiau mes. Apie pergalę vieną bei kitą parodys tik atetlis.

Amerika protestuoja prieš Vokietiją

Amerikos Jungtinių Valstybės sekretorius (ministeris pirmininkas) Cordell Hull, pasituntę instrukcijas savo ambasadoriui Berlyne, kad ambasadorius paduotų vokiečių vyriausybei griežtą protesto notą dėl vokiečių spaudos šmeižtų prieš Amerikos J. V.

Vokiečių spauda pradėjo labai smarkiai pulti Amerikos J. V. dėl to, kad perėitą savaitę New Yorko guber-

natorius da Guardia viešai kalbėdamas, pareiškė, jog visų pasaulio neramumų šaltinių ir pasaulinės taikos ardytojas yra Hitleris.

Kaip matome, nesuapratimai tarp valstybių vis didėja ir neša vis naujas komplikacijas ir pavojų ne tik Europai, bet ir viso pasaulio taikai. Pasaulis šiandieną kunkuliute kunkuliuoja visokiais ueramumais.

Naujas S. Rusijos ambasadorius Ispanijoje

Kuomet Ispanijoje kilo pilietinis karas, Sov. Rusija paskyrė ambasadorium Ispanijon Rozenbergą, žydų tautybės. Maskvos vyriausybė, matyti, nepatenkinta buvo Rozenbergu dėl jo neveiklumo, tat ėmė jį ir atšaukė, o

jo vieton paskyrė lietuvį Galkį, kuris iki šiol ėjo pasiuntnybės sekretoriaus pareigas. Galkis yra kilęs iš Radviliškio. Galkis jau seniai tarnauja Sovietų Rusijos diplomatinėje tarnyboje. Anksčiau jis buvo generoliniu konsulu Turkiijoje.

Popiežius pripažins Italijos imperiją

Iš Romos pranešama, kad Sventasis Sostas pripažins Abisinijos nukariavimą.

Anglai svarsto vokiečių klausimą

Anglijos kolonijos ministeris dalyvaus užsienio reikalų komisijos posėdyje svarstyti vokiečių kolonijų klausimą. Vokiečiai dabar visur skelbia, kad atstengs savo prarastas kolonijas atsiimti. O kadangi vokiečių kolonijos yra anglų globoje, tai jie dabar siuo klausimu yra susirūpinę.

Baldwin pasitrauks iš premjero

Anglijos ministeris pirmininkas Baldwin, tuojaus po karaliaus karūnacijos, pasitrauks iš vyriausybės. Ministeriu pirmininku nunaatomas Neville Chamberlain.

— EGYPTO vyriausybė padavė pareiškimą Tautų Sąjungos generaliniam sekretoriui, kad ji pageidauja įstoti Tautų Sąjungon.

Kiek kaštuoja Argentinai kontrabanda

Argentinos muitinės apskaičiavimu, kiekvienus metus atitraukiama nuo Argentinos izdo apie 10 milijonų pezu kontrabanda prekių įgabenimas iš Brazilijos į Argentiną per upę «Uruguay».

Paleido daug kalinių

Iš Rio de Janeiro kalėjimo tapo paleista daug politinių kalinių, kurie buvo areštuoti sąryšy su 1935 metų komunistų sukilimu. Daugumoj tapo paleista kariškių.

— LENKIJOJ areštuoti socialistai «Dziennik Popularny» redaktoriai ir bendradarbiai. Minėtas laikraštis taip pat sustabdytas.

— Šią savaitę iš Olandijos atvyko Brazilijon olandų ekonominė misija — PARYŽIAUS ekspreso traukiniui buvo miesta bomba ir viena vagoną sudraskė.

KUN. ARMINAS ATVYKSTA 23 KOVO

Iš patikimų šaltinių sužinota, kad kunigas Arminas jau atvyksta ir kovo 23 d. bus S. Paulyje. Turėsime du jaunas ir energingas kunigus — kun. Ra-gaišną ir kun. Arminą.

MATO-GROSSE FEDERALINĖS VYRIAUSYBĖS INTERVENCIJA

Mato Grosso estade jau seniai eina neramumai. Federalinė vyriausybė ten padarė intervenciją ir paskyrė naują interventorių. Senas interventorius Mario Correa žada nepasiduoti ir valdžios neprileisti naujam.

AMERIKA GELBĖS PRANCŪZIJĄ

Jei kiltų karas tarp Vokietijos ir Prancūzijos, tai Amerika eitų pagalbon Prancūzijai. Taip sako amerikietis generalas Jonhson.

NESUTIKIMAI TARP NACIU IR KARIUOMENĖS

Vokietijoje Hitlerio milicija vis labiau įsigali kaip ginkluota jėga. Kariuomenė tuo nepatenkinta ir esą nesu tikimal darosi vis didesni tarp Hitlerio milicijos ir kariuomenės.

KARDINOLU POSĖDIS

Šventojo Tėvo Pijaus XI privatiniam apartamente įvyko 24 kardinolų posėdis, kuriame dalyvavo ir šventasis Tėvas. Posėdis tęsėsi 2 valandas ir buvo svarstomi svarbūs apaštalavimo klausimai. Buvo taip pat svarstytas katalikų apaštalavimas Etiopijoje.

GAVO VALSTYBINĘ PREMIJĄ

Lietuvos vyriausybė skyrė kiekvienus metus valstybinę premiją 5000 litų už geriausią literatūros veikalą. Šiais metais valstybinę literatūros premiją gavo jaunas rašytojas Liūdas Dovydenas už romaną «Broliai Domeikos».

MINISTERIŲ SEKA POLICIJA?

Brazilijos parlamento atstovas Adalberto Cerrea pareiškė «Globo» korespondentui, kad Brazilijos teisingumo ministeris visuomet yra sekamas slapto policijos agento. Tačiau šis atstovo pareiškimas tapo viešai atšauktas, kaip netiesa. Atšaukimą padarė Rio policijos viršininkas. Kai kurie atstovai, o taip pat ir Adalberto Cerrea, smarkiai puola teisingumo ministerį, kad jis esąs komunistų užtarėjas.

Dar 10.000 italų

Anglų laikraščiu žiniomis, vasario 28 d. iš Italijos pribuvo Ispanijon dar 10.000 italų kariuomenės ir ginklų. Visi italų kareiviai vadovaujami italų generalų. Buvę sukilėlių vadai ispanai lieka nebežymūs, šiame kare visur pirmas vietas užima vokiečiai ir italai.

— PALESTINOJ vėl pasireiškė nauji konfliktai tarp arabų ir žydų. Į paskutinius susirėmimus kariuomenė turėjo padaryti savo intervenciją.

KUN. P. RAGAŽINSKAS.

Nepagrįstas ir nenaudingas trukšmas

Kiekvienos organizacijos nariai turi įstatymais numatytą teisę, kuriomis jie gali naudotis, ir pareigų, kurias privalo pildyti.

Bendruomenė yra irgi organizacija, kurios nariai turi ir teisių ir pareigų. Bet Bendruomenė nuo visų kitų organizacijų tuo skiriasi, kad jai yra privalomi ir atitinkami bažnytinių įstatymų paragrafai, kurių Bendruomenės nariai nei pakeisti, nei atmesti neturi teisės. Štai pavyzdžiui, kad ir di dešne narių dalis nutartų kam nors bažnyčiai skirtą žemę padovanoti, ar bažnyčiai šiaip kokių nors paprastų namų paversti, tai jokiais balsavimais, nutarimais niekaip to negalėtų padaryti, nes minėti veiksmai nesutinkant bažnytinei vyriausybei, yra beverčiai.

Bendruomenės nariai turi teisės tvarkyti Bendruomenės ūkio dalykus, per savo rinktą valdybą, plėsti veikimą taip, kaip įstatai numato. Bet ir tai visi darbai, kuriems reikalinga jau 20 — 30 kontų reikalingi vyskupo patvirtinimo. Tai yra todėl, kad kartais vykdamas didesnius darbus, statybą, parlavimą, pirkimą negudrių parapijos valdytojų, parapija nebūt priversta prie bankroto.

Parapijų komitetai, o pas mus Bendruomenės Valdyba, naujai išrinkta turi būt vyskupo tvirtinama. Taip pat kasmet tur būt patiekta veikimo apyskaita raštu.

Vyskupo parėdymu Bendruomenės pirmininkas ir išdėtininkas turi būt kunigas, kuris yra kartu atsakingas už esančią tvarką ir finansus.

Kunigas skiria ir atleidžia vyskupus. Mūsų lietuvių kolonijoje, kunigus paskiria ir atleidžia São Paulo Arkivyskupas susitaręs su Kauno Arkivyskupu.

Pas protestantus patys žmonės turi teisę kunigus rinkti. Pas katalikus — ne. Vyskupai yra visiškai nuo parapijiečių nepriklausomi kunigų skirstyme. Ir jiems nėra pareigos žmonėms aiškintis, kodėl taip, o ne kitaip daro. Jie yra viršiniai, jie tai daryti turi pilną teisę.

Vyskupai visa daro taip, kaip geriau galėtų būti patiems tikintiesiems ir pačiai Bažnyčiai, nesivaduojant jokiais nepagrįstais skundais. Cia tvarka ir drausmė, kaip kariuomenėje. Pulkininkas duodamas įsakymą karininkui eiti į mūšį, ar į užfrontą, neturi jokios pareigos kam nors aiškintis, delko taip daro. Kitą paritų drausmė ir tvarka. Panaši tvarka ir Bažnyčioje yra. Jos nieks ir nepakels.

Esant rimtam reikalui, kokiems nors netaikumas, vyskupai teiraujasi pačių kunigų, išklauso pareiškimų ir kokių nors delegacijų, bet išvadas, sprendimą daro tokį, koks atrodo geres-

nis, teisingesnis. Todėl kartais manyti ir įtikėti į kokių nors delegacijų laimėjimą, iškovojimą, kam nors kokių teisių, nėra jokio pagrindo. Kartais labai griežtais reikalavimais, norint kam nors padėti, tik galima pakenkti.

Reik apgailestauti, kad laikas nuo laiko ir São Paulo katalikų lietuvių tarpe pereina tam tikra neramumo, nepasitenkinimo banga. Štai pavyzdžiui, kad praėjusį sekmadienį, viener kitur susirinkus didesniais skaičiais žmonių, tuoj buvo pradėta karščiutis, giūcytis, vieni smerkti, kaltinti, kiti ginti, aukštinti. Tiesa pamaldų tvarka buvo kitaip sutvarkyta, negu buvo laikrašty skelbta. Bet kas dėlto kaltas? Aš pats tesužinojau, kad man vienam reikės pamaldas ir Zelinoj ir Svento Antano bažnyčioje laikyti, tik šeštadienį apie pietus. O laikraštis jau penktadienį buvo išėjęs. Todėl naują tvarką pranešti žmonėms nebuvo galimybės. Del vykstančią Zelinoj rekolekcijų, būtinais sekmadienio rytą ten turėjau vykti išpažinėti klausyti, Mišias laikyti. Bet taip buvo skelbta, kad sekmadienio rytą išpažinėti bus klausoma ir šv. Antano bažnyčioje. Todėl čia nevykti negalėjau, nes žmonių nemaža buvo laukanti nuo ankstyvo ryto, ligi pietų. O ypač, kad kai kurie iš jų buvo atvykę iš tolimesnių apylinkių Velykinės išpažinėti atlikti. Del to 11 val. Zelinoj ir nebuvo šv. Mišių. Jei kas nors būtų tai tyčiomis, ar iš apsieidimo padarę, būt pagrindo kas nors kaltinti. Šiuo atveju to nebuvo. Visų pirmą visumet reik sužinoti priežastis, o paskui vienatp ar kitaip kalbėti.

Del buvusio lietuvių kolonijos kapeliono Suginto santykių su Kūrija, ne patartina nei jo priešams nei draugams karščiutis.

Vieniems maža garbė būt kovoti su beginkliu priešu, o antriesiems, norintiesiems padėti, reik prisiminti, kad trukšmu, neramumo kėlimu ne tik nieko nepadės, bet dar daugiau gali pakenkti.

Išvis tarpusavė kova, ginčai, kada yra labai reikalingas vieningumas, kada tiek daug darbų turime nuveikti, yra labai nepageidaujama. Norime, kad turėtume savo bažnyčią su visomis parapijos teisėmis. Bet šiuo reikalu darant žygių primena Kūrija tuos „gar siuosius“ susirinkimus, kur nebuvo apsteita be apsistumdymų, bei nekultūringo trukšmo.

Kai kurios delegacijos nuvykę Kūrijon irgi labai griežtu, net grąšinančiu tonu kalbėję yra. Ir jei dabar vėl pradėtų kartotis tos visos garbės nedarančios „istorijos“, tuomet galutinai parapijos įsteigimo klausimas būtų nukelti tolimesniai laikai. Kai mokėsim tarp savęs susiklausyti, gražiai sugyventi, suartintai dirbti, tai ir parapijos įsteigimas ir kiti reikalai greit ir nesunkiai išsprendės. Viskas nuo mūsų pačių priklausoma.

Nieks tiek organizacijai, valstybei negali pakenkti, kaip vidujinė nesantaika. Ir Bendruomenės gyvenime buvusiais esančiais nesupratimais tarp narių gali būt patenkintas tik tas, kuris nori, kad lietuviai būt susiskaldę, kad tikėjimo ugnis užgestų žmonių širdyse, kad šie maldos namai pavirstų šėkių sale.

Visų susipratusių, sąmoningų lietuvių katalikų yra pareiga dar labiau suglausti savo eiles, nesusidėti su blogos valios žmonėmis, kurie bus patenkinti tuomet, kai sugriaus visa kas yra pastatyta, ir eiti veikimo planus numatyto darbo dirbti.

Visokia tarpusavio nesantaika, šmeižtai visiems jau įgrišę. Skaityti kokius nors pletkus visai neįdomu. Daugelis iš organizacijų delto buvo pasitraukę, kad susirinkimų programos būdavo užpildytos vieni kitų šmeižtais, nuolatiniu gamintu rezoliucijų ir pa-

Pasauliečių apaštalavimas

Jau nuo pirmųjų krikščionybės amžių Bažnyčios gyvenime matome artimai bendradarbiaujant dvasininkus ir pasauliečius žmones. Ypač to bendradarbiavimo yra reikalingi mūsų laikai. Bažnyčios vadai, pavyzdžiui popiežius Leonas XIII liepė kunigams išeiti iš zakristijų, kad iš arčiau galėtų stebėti savo parapijiečių gyvenimą ir jį kreipti reikiama kryptimi.

Iš kitos gi pusės tie pats Bažnyčios vadai, kaip pop. Pijus XI, ypatingu būdu ragina žmones eiti talkon savo dvasios vadams.

Pasaulio sukrikščionimas yra pareiga ne vien dvasininkų, bet ir pasauliečių žmonių. Mūsų dienomis nuolat kartojama žodžiai „pasauliečių apaštalavimas“. Žmonėms pasauliečiams, dirbantiesiems išgausingu apaštalavimo darbą nereik išeiti iš savo šeimų, pamesti kasdieninį užsiėmimą, darbą, eiti kaž ką toli ieškoti pagonių, nes krikščionų pagonių užtektinai yra mūsų tarpe, kurie turi kataliko pasą, bet gyvena toli gražu, visai nekatalikiškai, arba net kartais veda aršią kovą su Bažnyčia.

Tuo visus nutolusius nuo Dievo žmones, susipratusių katalikų yra pareiga gražinti prie Dievo.

Pasauliečių apaštalavimas visų pirma turi prasidėti nuo savęs. Kas nori kitus sukrikščioninti, tas pats pirmą tur būt pavyzdingas krikščionis.

Toliau tą naują krikščioniško at-

gimimo dvasią reik nešti į šeimų ir vi suomenės gyvenimą, į fabrikus, į įstai-gas, mokyklas, į spaudą.

Sis pasauliečių apaštalavimas dar vadinamas katališku veikimu, katalikiška akcija.

Mūsų laikais kovai prieš Dievą naudojamos visos priemonės, kaip pavyzdžiui organizacijos, spa da, mokykla.

Rusijoje jau nuo 7 metų amžiaus vaikai organizuojami į bedievių sąjungas, kur jie turi išeiti tam tikrą programą, kur tiems mąžiems jaunose dienose skiepijama neapykanta prieš Dievą, Bažnyčią. Taip pat suorganizuotas ir jaunimas į „bežbožnikų“ organizacijas, vyrai ir moterys.

Spauda su didžiausiu įtūžimu, nesilaikyma jokio padarumo šmeižia tikėjimą, Dievą.

Mokyklose yra įvestos prieštikybinės pamokos. Žodžiu kovoje su Dievu naudojamos visos priemonės.

Jau savaime aišku, kad katalikams bus lemta tuose kraštuose pralaimėti, kur jie bus pakrikę, neorganizuoti, susiskaldę, neturės gerai veikiančių vaikų eijų, jaunimo, vyrų, moterų organizacijų, atitinkamo aukštumoje pastatytos spaudos. Tai kas buvo parakyta čia beadrui, liečia ir mus Brazilijos lietuvius katalikus. Apie tai, kaip mes turėtume susiorganizuoti, kalbėsime toliau, kitu kartu.

MASINIAI POLITINIAI ŽUDYMAI AIRIJOJ

Airijoje susekta slapta organizacija, kuri pasivadinsi „Airijos respublikos armija“, žudo savo politinius priešus. Belfaste buvo nužudyta 18 žmonių. Nė vieną kartą žudikų pagauti nepavyko, nes Belfaste gyventojai tiek suterorizuoti slaptosios armijos, kad bi jo policijai išduoti nusikaltėlius. Šiomis dienomis Belfaste pačiu vidurdieniu gat-

vėj buvo nužudytas vienas iš slaptosios armijos priešų, kurį nušovė iš revolvoro pasikėsintojai susedo į automobilį ir nuvažiavo. Užmuštasis Gann taip pat buvęs armijos narys, bet pasibaurėjęs nuolatiniams priešų žudymais iš jo išstojo. „Daily Mail“ rašo, kad kovoti su šiais politiniais nusikaltėliais policija yra bejėgė.

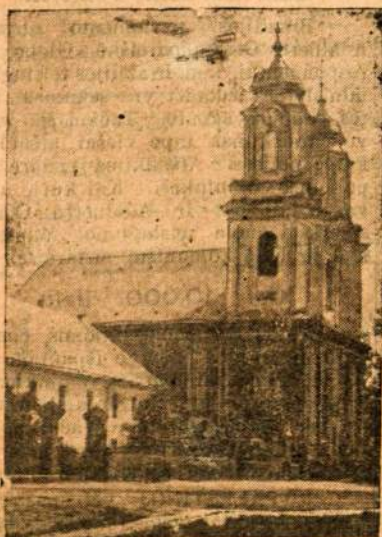
Maskvoj studentų riaušės

15 UZMUSTU IR 40 SUZEISTŲ

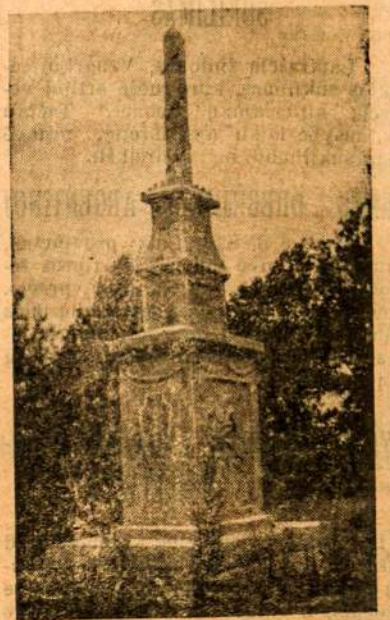
„Reichspost“ rašo, kad vasario 4 dieną Maskvoj įvykusios demonstracijos, kuriose dalyvavo daug darbininkų ir apie 100 studentų. Demonstrantai grasinę Stalinul. Nikitskoj gatvėj demonstrantai susirėmė su raudonąja milicija. Minia, šaukdamas „šalin Staliną“, puolusi milicija. Milicijai į pagalbą buvęs paštas sustiprintas GPU būrys.

Kovoje 15 demonstrantų užmušta ir 40 sunkiai sužeista. Rysium su šiomis demonstracijomis Maskvos universiteto rektorius Fridlandas sumintas. Tą pat tvirtina ir „N. Wien. Journal“.

JAU LAIKAS „SVIESA“ UZSIPRENUO-MERUOTI 1937 METAMS.

DOTNAVOS BAZNYCIA.

Paminklas Skouantų Piliakalnyje.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

JAU 400 ORGANIZUOTŲ KIEMSARGIŲ

Prie Krikšč. Darbininkų S-gos kiemsargiai organizuojami toliau. Nuolat paduoda vis naujų pareiškimų įstatu. Dabar jau priskaitoma apie 400 organizuotų kiemsargių.

Iš kiemsargių organizatorių patyrimo, kad pastaruoju laiku žydai keletą kiemsargių atleide. Apskritai, kiemsargiai dabar nusiskundžia, kad jiems pradėti iš visur statyti didesni reikalavimai.

Kaip darbininkai žiūri atlyginimo padidinimą

Ministerių Kabineto nutarimą, apie kurį jau rašėme vakar, padidinti mažiau uždirbantiems atlyginimą, darbininkai sutiko palankiai. Kiti abejoja, ar iki šio! uždirbusieji iki 3 lt., jų atlyginimą padidinus 15 proc., išlygins savo pajamas ir išlaidas palyginus jas su pabrangusiais maisto produktais. Uždirbantiems nuo 3 iki 4 lt. atlyginimas padidintas 10 proc., o uždirbantiems nuo 4 iki 5 lt. — 5 proc. Nors tai, sako darbininkai, nėra didelis atlyginimo pakilimas, bet vis tiek daugumas patenkinti, kad jį juos vyriausybė atsižvelgusi.

KIEMSARGIAI TIKISI IŠ SEIMO

Kauno kiemsargiai dėl savo sunkios padėties yra padavę seimui petičią. Prasidėjus seimo II sesijos posėdžiams, kiemsargiai tikisi, kad ir jų reikalai bus tartas reikalingas žodis.

MISKUROSE DAUG NELAIMIŲ

Miškų administracija praneša kad Pietų Lietuvos miškuose kertant medžius pasitaiko daug nelaimių, ypač Alytaus, Varėnos, Prienų, K. Rūdos ir kitose urėdijose. Yra užmuštų darbininkų, o kai kam užmušti ir arkliai. Keletą darbininkų griūdami nukirsti medžiai sunkiai sužeidė.

Padidins atlyginimą

Projektas padidinti darbininkams atlyginimą iš Min. K-to perduotas specialiai prie V. R. M-jos sudarytai k-jai.

Darbininkams, kurie uždirba iki 3 lt. numatyta atlyginimą pakelti 15 proc., kurie uždirba nuo 3 iki 4 lt. — 10 proc., ir kurie uždirba nuo 4 iki 5 lt. — 5 proc. Uždirbantiems daugiau kaip 5 lt. uždarbis nebus padidintas.

IŠPERINO 100.000 VIŠČIUKŲ

Didžiausia Pabaltijų viščiukų perimimo stotį turi Panevėžys. Nuo kovo mėn. 1 d., stotis pradeda veikti; dirbs 3 inkubatoriai; iš karto bus sulėdama 30.000 kiaušinių.

Mirusio byla

Prieš kiek laiko buvo susekta, kad Kauno apyl. teismo sekretorius Maziliauskas pasisavinęs apie 17.000 lt. teisme buvusių privačių asmenų pinigų. Maziliauskas dar prieš teismą mirė. Vasario 4 d. Kauno apygardos teisme buvo sprendžiama jo byla. Nukentėjusieji patiekė 17.000 lt. civ. ieškinį, kurį teismas patenkino. Maziliauskui mirus, civ. ieškinyje busias išieškotas iš Teisingumo M-jos.

LIETUVIAI SVETUR

Šiaurės Amerika

LIETUVIŲ AUTOMOBILISTŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Kun. A. Briška ateinančią vasarą rengia iš Šiaurės Amerikos lietuvių automobilistų ekskursiją. Į Lietuvą žada atvykti apie šimtą lietuvių su savo automobiliais. Lietuviai automobilistai žada apvažiuoti visas Lietuvos žymiausias vietas. Kun. A. Briška yra vienas iš tų lietuvių amerikiečių, kurie labai dažnai atsilanko į Lietuvą.

ATVYKSTA STUDIJUOTI

S. Amerikoje gimęs lietuvis jaunuolis L. Labanauskas atvyks į Lietuvos V. D. un-tą studijuoti. L. Labanauskas aktingai dalyvavo lietuvių gyvenime ir yra S. Amerikoje naujai pradėjusio eiti laikraščio „Jaunimas“

PERSŪVĖ ŽMONA IR PATS PERSISŪVĖ

Lapių vl. (prie Kauno) ukininkas Valionis nesutiko su savo žmona. Pradžią vasarą jis ją persūvė ir pats persūvė. Atvežti į miesto ligoninę abu pasveiko, tik Valionis avako, nes kaulka buvo palietus regėjimo organus. Vasario mėn. 4 d. į Kauno apyg. teismą Valionis stojo aklas. Už žmonos sužeidimą jį teismas nubaudė 1,5 metų s. d. kalėjimo.

Kodėl taip ilgai neatvažiuoja kunigas ir mokytojai?

Iš Lietuvos pranešama, kad kun. Arminas ir mokytojai negalėjo anksčiau išvažiuoti, kadangi Seimas biudžetą svarstyti baigė tik pabaigoj vasario ir Užsienio Lietuvosams Remti Draugija negalėjo žinoti, kiek iš valstybės izdo bus skirta užsienio lietuvių reikalams. Finansiniams reikalams paaiškėjus pradžioj kovo mėn. iš Lietuvos Brazilijon išvyko kun. Arminas ir mokyto. Girduškai. Taip pat gauta žinių, kad buvęs mokytojas V. Nalivaika yra skiris

mas mokytoju į Argentina, kuris pradžioj kovo mėn. išvyko į paskyrimo vietą.

TIKRINA LAIŠKUS

Brazilijon ateina iš Lietuvos laiškų patikrintų Virbalio muitinėje. Tikrinimo tikslas, pažiūrėti, ar laiškuose nesiunčiami pinigai. Kai kada laiškuose tikrinami ir kitais sumetimais.

LIETUS IR PURVYNAS

Sausio m. apie 3 savaites smarkiai šūlo. Pradžioj vasario atleido ir pradedo nuolatiniai lietis. Visur daug purvyno, taip kad vieškeliais išvažiuoti ir ieseiti yra sunku.

SKAITYDAMAS

„SVIESA“

ZINOSI

VISKA.

MAIRONIS.

SUNKU GYVENTI ŽMOGUI ANT SVIETO

Sunku gyventi žmogui ant svieta, iš visur vargai, nelaimės spaudžia, Nuo nuliūdimo sunkaus ir kieto Sunku neverkti, kai širdį spaudžia.

Lapus nuo medžių rudens vėjas Taip nenešioja į visas šalis, Kaip blaško žmogų skausmas užėjęs Nuo kurio vietos rasti negali.

Lopšyje verkiama saulę išvydę, Verkiame molis pančius pažinę, Verkiama nuo tiesaus kelio nuklydę, Verkiame karstą sau prisilinę.

Tarp atminimų ieškai ramumo, Veltui atgręžęs akis atgalio — Nieks nuraminti tavęs negali, Nė išmatuoti širdies gilumą.

O Dieve Didis ir Tėve brangus, Pastiprink žmogų silpną ir menką... Taip sutvarkyta, kad vien tik dangaus [dangaus] Jo begalintams norams užtenka.

A. VAICIULAITIS

PRELATO VYNAS

(Pradžia 8-tam numerį.)

Daugiau nieko gero čia nebuvo: pora paprastų lekščių, žnyplės riešutams...

— O kaip su stalėm? — pagalvojo Trumplis. — Matai, mano raktas tinka!

Jis ten ranka palietė išklaidytų lapų, kelias knygeles ir kampe... kas ten? Du švelniūs ryšulėliai. Vieną jų Kazys įsileido į kišenį, antrą parodė Albinui — būta pinigų, juosteles surištų. Trumplis juos perskyrė pusiau, da ilį pats pasiėmė, dalį atidavė savo bičiuliui, kuris išvydęs pluoštą penkinį nudžingo ir pasitraukė į šalį. Jis būtų sprukęs jau pro langą, bet nedrįso palikti Trumplio. Vaikino delnas atsiėmė į kažką švelnų, lyg katino kailį. Buvo tai minkštas krėslas, su spyruoklėmis, muštas aksomu. Jis atsiėjo, koją ant kojos užmetė. Kas per velnio ašaros tuose buteliuose? Iš vieno ragauta — kamštis lengvai išsitraukė. Gal kunigas neturi apetito ir prieš pietus šiuo skystimėliu nuplauja gerklę? Tu mano Albinėli, kaip gardai! Nes-

gailėk, dar lašą. Na, dar gurkšnį... Koks skanus! Kazy, ką tu ten vograujai — auksinį laikrodėlį radai? Ir žiūronu? Tu pats kaip žiūronas! Dar gurkšnį, dar vieną... Klausyk, Trumpli, aš tavęs nesaugosiu. Imkis geležgalį.

— Nekvailiok! — susnabzdėjo Kazys, bet jo balsas toks duslus, lyg eitu giliai iš po žemiu.

— Imkis geležgalį...

— Albinėli, dar tik minutę. Tik žvilgtelėsiu į skrynią.

— Imkis savo geležgalį...

Bet Kazys neklauė. Jam rūpėjo viską išplėsti, viską apuostinėti. Albiną paėmė pyktis, jis stūmė nuo savęs lazda, kuri barkstelėjo į grindis. Koks triukšmas! Visi kampai atgljo, sienos sujudo. Kas ten viršų sugirgždėjo. Ar ne suvarstė?

— Bėgom, Albinai!

Albinas pasijudina nori pakilti. Bet vinas jį traukia žemyn, iš vietos nepaleidžia. Kojos bėgtų, bet vaikiną kaip prikalta prie fotelio, švelnaus, aksominio fotelio. O smegenyse švieša, jie liepla sprukti laukan. Draugas

ji tempia už rankovės, duoda jam niuką į sprandą, tyliai keikiasi, mėgina jį už pažastų pakylėti, bet vyrukas sprūsta žemyn. Pasiūtęs vinas!

Trumplis šyla, prakaituoja, tyliai plūsta dangų ir žemę. Jis girdi, kaip koridorium artėja žingsniai. Eina kas? Negirdėti. Tur būt, sustojo ir klausosi. Nakties tamsoj kažkas trinktelia, nusikosti. Gal tik pasivaizdino? Ne, tikrai, tikrai...

— Tegū jį rupūzės suėda, tą Albiną, — murma Kazys.

Jam atrodo, kad ant klemkos kažkas deda ranką. Jis palieka bičiulį, griebia krepšį, šoka pro langą. Sode jau šviesiau. Apsidairo. Zmonių nema tyti. Jis skubiai repetuoja paliai rožių krūmus, net žvirgzdas laksto į šalis.

Darželis jau užpakaly. Kieme sugirgžda svirtis. Taip anksti! Saulė dar tuoj netekės. Kad tik greičiau pasiekia tvorą! Už jos auga tankių krūmokšnių. Toliau paupys su žilvičiais. Stai jau kūgis. Po kiema kažkas vaikščioja, varsto duris. Tai niekis, nuo ten nepastebės. O kas čia? Gale sodo nusikosti žmogus. Taip, tikrai. Jis į čia artėja. Gal sargas... Kazimierai, slėpkis! Pulk į šieną, apsikask!

Trumplis nusirita prie kūgio, randa vaikų išraustą olą, įlenda, angą užtaršo šieną ir atsidadu. Garbė Dievui!

Jis sėdi ten, kaip užpjdytas lapinas urve, rankove šluostosi prakaitą. Apčiupinėja daiktus. Viskas yra. Auksinis laikrodėlis kišeniu, žvakidės ir sparnuota merga krepšy, pinigai už ančio. Jis tupi ir klausosi. Kieme nušizvengė arkliai. Girdo... O tas žmogus iš sodo — kad jį kur žemė prarytų! Tas šuns snukis vis ten krenkščia.

Kazys angoje pasidarė skylę. Jau švinta. Senis tarp medžių goglinėja. Rankoj laiko kastuvą, kuriuo vienur bakstelia, kitur bakstelia. Kad jį perkūnas trenktų! Bet dangaus galybės šiandien nerušėios, jos nezaibuoją, nesiunčia griuostinio. O Trumplis sėdi ir sėdi. Jam nubodo, nors jis turi asilo kantrybę. Viduriai nerimata. Būtu gerai kokį kėsnį nuryti. Lauke austa diena. Netoliese galdys laido gerklę, žąsys girksi. Gatve nubilda vienas vežimas, paskui antras, trečias...

— Na, jei kitaip nebus, čia pramigsiu. Galu ir nakties palaukti — nenumirsiu. O kad daliesni sapnai būtų, pargausiu praloto vyno.

Taip pasiguodęs Kazys nusuko bu telui kaklą, traukė vieną gurkšnį, antrą.

— O tu ragana, koks gėdumas! Glostyte glosto. Dar sriūbtelk, broleli!

(Bus daugiau)

IŠ VILNIAUS KRAŠTO

VILNIAUS KRASTE LENKAI LIETUVIUS SLEGIA IR NELEIDZIA NET PRASYTI, KAD DAROMOS SKRIAUDOS BŪTU ATITAIŠYOTOS

Vilniaus krašto lietuvių vargų galio nematyti, gautos iš ten žinios daro liūdną ir slegiantį įspūdį.

LIETUVIŲ LAIKRASČIŲ KONFISKAVIMAI VIRTŲ NUOLATINIŲ DALYKŲ

Siomis dienomis, kaip praneša „Vilniaus Rytojas“ 10 nr., vienu kartu buvo konfiskuoti net 2 lietuvių laikraščiai: „Vilniaus Rytojas“ 9 nr. už straipsnį „Pažinkime lietuvių tautos darbus“ ir „Vilniaus Žodžio“ 5 nr.

LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ UZDARINĖJIMAS NESILIAUJA

Svenčionių apskrities storasta uždarė lietuvių „Ūkio“ draugijos skyrius Kretonyse, Rusališkėje ir Rekučiuose. Matyti, lenkams tiesą išgirsti į akis yra vis dėlto nemalonu, todėl jie pareikalavo atsaukti lietuvių mokytojų Svenčionių „Ryto“ draugijos š. m. sausio 9 d. priimtas rezolucijas, nes esą, kaip paskelbė Vilniaus lenkiškuose laikraščiuose valdžios agentūra „Pat“, tos rezolucijos „melagingai nušvietė lenkų valdžios pareidymus ir turi nusikaltimo žymių“. Todėl lenkų valdžios organai jas „pripažino neleistinomis ir pareikalavo, kad „Ryto“ draugijos valdyba at-

šauktų“. Kiek lenkai yra „teisingi“ geriau sūnį rodo pačios rezolucijos („V. Z.“ 3 nr.), iš jų matyti, kad gal tik per mažai ten nušviečiama Vilniaus krašto lietuvių švietimo apvertkta būklė, o toli gražu tose rezolucijose nėra jokio, lenkų atrasto „melagingumo“. Rezolucijose buvo konstatuota: kad uždarančios Svenčionių lietuvių gimnaziją lietuvių visuomenei daroma didėi skriauda, nes lietuvių liaudžiai užkertamas kelias į aukštesią mokslą ir amatų mokyklas; kad „Ryto“ mokyklų vaikai yra egzaminuojami ne tose mokyklose, kur jie mokosi, bet lenkų mokyklose ir vien tik lenkų k., visai neleidžiant dalyvauti lietuvių mokyklos vedėjui, egzaminuojant nežiūrint, kuriame skyriuje mokiniš yra iš tikrųjų, o skiriamąją skyrių, kuriame jis turėtų būti pagal savo amžių; kad „Ryto“ skaityklų ir draugijų uždarinėjimas trukdo liaudžiai šviesintis ir kultūreiti.

Mokytojų susirinkimas dėl šių reiškių pareiškia apgailėstiną ir prašo „Ryto“ valdybą kreiptis į atitinkamas lenkų valdžios įstaigas ir prašyti, kad tos skriaudos būtų atitaišytos.

Toks yra turinys tų rezolucijų, kurias lenkai rado „melagingomis ir turinčiomis nusikaltimo žymių“. Neleisti net prašyti ir atitaišyti padarytas lietuviams skriaudas, rasti tokiam prašymui „nusikaltimo žymių“ (nurodant ir būdžiamo statuto straipsnius) iš tikrųjų yra labai žemas ir negražus dalykas.

KAS TOKIA LITVINOVO ŽMONA

Visa Europos spauda rašo, kad SSSR užsienį reikalų komisaro Litvinovo žmona įtariama palaikiusi santykius su trockininkais ir lašanti (kiti jau rašo esanti) suimta. Ta proga įdomu susipažinti, kas tokia ta garšioji Litvinovienė. Litvinovo žmona yra aristokratiškos kilmės anglė. Jauna būdama, ji studijavo literatūrą. Pirmoji jos parašyta knyga Anglijoje buvo konfiskuota. Dabar Litvinovienei 43 metai. Londono ekonominė konferencijoje Litvinovienė dalyvavo, kaip Litvinovo sekretorė. Pasakytas angliškai Litvino kalbas ji vertė į rusų kalbą ir siuntė į

Maskvą. Tais laikais (1933 metais) „Daily Express“ bendradarbiui ji pareiškė, kad Londonas jai nepatinka, nes Londonetė turinti daug laiko sugaisti tualetui, kaip tuo tarpu Maskvos moteris galinti ištaisai pasišvęsti darbu. Ji pati sakėsi savo laiką pašvęčiantį pedagogikai. Kai žurnalistas paklausė, ką Ieva Litvinovienė mananti apie literatūrą, ji atsakiusi, kad literatūra mažai teidominti, ir pabrėžė dirbanti būsimųjų kartų naudai.

JAU LAIKAS „SVIESA“ UZSIPRENUOMERUOTI 1937 METAMS.

Supainiota giminystė

J. Vidaus Reikalų Ministeriją (prancūzų) neseniai užėjęs vienas jaunas vyras ir skundėsis būdinčiam valdininkui: — Aš dar visai jaunas, o jau visai su pagrindu galėčiau mušti galvą į sieną; viskas apvirto aukštyne kojomis; visi jūsų nuostatai apie giminystę eina vėjais: Prašau paklausti: Mano tėvas, kurio aš esu vienturtis sūnus liko našlys. Neseniai jis vėl vedė; šį kartą gauna jauną mergaitę, kurios motina yra neperseua našlė. Kažkaip netikėtai aš vedžiau šią našlę. Abi mūsų šeimos sulaukė po sūnų. Taigi, atsitiko, kad mano žmona pasidarė mano tėvo uošvė ir kartu jo marti; taigi, ji yra ir mano pamotė ir taip pat savo tikros dukros marti. Mano tėvas yra mano žmonos uošvis ir žentas, pagaliau, taip pat ir mano tikras žentas, o jo mažasis sūnelis yra mano anūkas ir mano pusbrolis. Mano pamotė yra mano marti. Ji taip pat yra dar ir savo tikros motinos

anyta, o mano sūnaus pusseserė ir močiutė. Taip, bet mano sūnus, būdamas mano tėvo sūnelio dėdė, padaro, kad ji dabar turi būti savo tikro sūnus močiutės mama. Šis vaikas mano pusbrolis ir mano podukros sūnus, yra mano žmonos anūkas, o manasis, konsekventiškai, taip pat. Jis yra mano sūnaus broliavaikis ir kartu jo dėdė. Mano sūnus tapo pusbroliu savo tėvuko; dar to negana, jis nori būti dar pusbroliu savo anytos, kuri yra ir jo močiutė. Galų gale išeina, kad šis vaikiukštis, pasidarė savo dėdės dėdė. Aš pats dabar esu savo tėvo sūnus, savo žmonos vyras ir savo pamotės patėvis. Pagaliau, visai skandalingai, aš pasidarėu savo tikro sūnaus patėvis. Dar toliau pažiūrėję, rasite, ponas valdininke, kad aš esu kažkaip savo paties patėvis ir savo tikras anūkas, baigė beveik verkdamas raikinas.

KINIJOJ TRYS MILIJONAI KATALIKŲ

Informacijų biuras Zi-Ka-Vei praneša, kad 1936 metų gruodžio mėn. pabaigoje Kinijoje buvo 3 milijonai katalikų. Per 1936 metus katalikų skaičius padidėjo 115.336 tikėtiniais. 1907 metais Kinijoje dar buvo tik vienas milijonas katalikų, 1920 metais jau buvo 2 milijonai. Šis skaičius į trys milijonus išaugo po 26 metų. Per 1936

metus kunigų skaičius padidėjo 243, iš kurių 88 kunigai kinečiai ir 156 sveitinčiai. Didėjant kunigų — kinečių skaičiui, gyvėja ir kat. akcija, kuri ypač smarkiai ugdoma per mokyklas. Katalikiškųjų mokyklų skaičius per trejus metus padidėjo trigubai. 1936 metais katalikiškasis mokyklas jau lenkė 9 milijonai kinečių vaikų nekatalikų.

Žmogus, kuris ne vieno laiško neatidarė

Tur būt, mažai yra žmonių, kurie nesidomintų gaunamais laiškais ir neatidarę vokus juos sudegintų. Vis dėlto pasaulyje yra ir tokių. Kažkoks Listeris per dvidešimt metų ne vieno gauto laiško neatidarė ir neskaitytė. Listeris gyvena viename mažame Anglijos kaime. Turi nemažą ūkį ir gana padoriai verčiasi. Kartą jis, išvažiuodamas pasivažinėti, suvažinėjo žąsį. Nukentėjusį pasiskundė policijai. Policija jam atsiantė terminuotą raginimą už žąsį atsilyginti. Bet jis ir šį laišką sudegino neskaitytė. O kai policija pareikalavo pasiašškinti, jis pareiškė: — Nuo 1619 metų neatidariau ir neskaityčiau aš jokio laiško. Visi man adresuoti laišakai, gal ir gana svarbūs, yra sudeginti. Visus privalonus valstybinius ir privačius mokesčius aš su-

moku be raginimų. Nežiūrint tokio aiškinimosi, jį nubaudė 10 šilingų pinigine bauda. SOVIETU JUMORAS Kartą Kalininas laukydamas kaimus, aiškino kaimiečiams, kas yra mikrofonas, ir kokią naudą turi jo savininkas. — Matote, šitas mažas dalykėlis — mikrofonas gali visam pasauliui viską pasakyti. Kaimiečiai pradėjo juoktis. Tada Kalininas pašaukęs vieną kaimietį pasakė jam, kad jis pasakytų ką nors į mikrofoną. Kaimietis priėjęs garšiai riktolėjo: — „Europa, gelbėk mus!“

MOTERS LIKIMAS MERGAITĖMS

(Pradžia 9-tam numerį.)

Jie nebegali švaria akimi į moterį pažvelgti. Vienas 18 metų jaunuolis prisipažino: „Pamatę gražią mergaitę, galvodavom ir sakydavom: „o, kaip būtų gera su ja nusidėti!“ Kitas: „Aš buvau taip nupuolęs, kad kiekvienai mergaitę laikiau dvasinių savo geidulių patenkinimo objektu.“

Taip dirbtiniu būdu suerzintas prigimties patraukimas stengiasi nusikratyti kiekvieną suvaržymą ir tapti savistoviu. Iš to eina, kad vieni užmezga „santykius“ su mergaite, kuri turi jų norus patenkinti; kiti randa pasitenkinimą pas prostitutę, kurios už pinigų jiems atsiduoda ir tokiu būdu iš nesuvaldymo daro prekybą.

Kaip nepaprastai prigimties patraukimas įsigali ir į kokį sužvėriškumą jis veda, geriausiai parodo vadinama „mergaitių prekyba.“ Vyras (ir

moterys) pasinaudodami visokiais prižadais, apgaule ir jėga, gauda jaunas, neprityusias mergaites. Sugavę jas išveža į užsienį ir patalpina paleistuvybės namuose, ir ten jos, kaip vergės gašlių vyrų, turi žūti. 1923 m. spalio mėn. laikraščiuose buvo rašyta, kad vienas toks biatybė per vasarą išsiuntęs į Holandiją apie 50 mergaitių. Tuo pačiu laiku buvo sugautas laiškas, kuriame tarp ko kito pasakyta: „Penkis mergaitės pavyko laimingai atgabenti ir apsaugoti. Dabar jos yra kelionėje į Naujorką. Hauburgo nuste buvo pilna policininkų. Todėl vargais negalais mes jas atgabėnomė į latvą. Dvi buvo mus beišduodančios savo verksmu, tačiau aš zinai, kaip gerai chloroformas veikia. Vilijus areštuotas, o Pranas tebėra savo vietoje. Aš atgabėnu mergaites į St. Franciską, dabar jos gali, kiek nori nori, šauktis savo tėvelių. Jei tu vėl gautu naujų prekių, tai atstūk į Hamburgą, į mergaitių biržą. Jei pasitobėtu tavo policija, tai dūnk į Bre-

na. Oekį, per milijoną litų vertės, atsisiųs vėliau. Jei mergaitės priešintųsi, — nugabenk jas į tą vietą, apie kurią aš minėjau; ten jos pasidarys protingesnės“. Baisu darosi, pamaniais apie likimą nelaimingų sutvėrimų, kurios dažniausiai nebegali iš ten ištrūkti. Bet dar baisiau darosi, kai pamaniai, kokiais biatybėmis tampa tie žmonės, kuriems prigimties patraukimo patenkinimas yra svarbiausias dalykas. Sunku ir aprašyti, kokia baisi jėga yra tas geidulys. Jis taip sutėria vargšes mergaites laimę ir garbę, kad metusi šalin visa, kas yra brangiausia, pradeda ieškoti progų savo žemajai prigimčiai patenkinti. Kodėl aš tau tai pasakojau? Pirmiausia, norėjau perspėti, kad ir tu ne papultum į rankas tokių mergpirklių, kurie visokiais būdais stengiasi suvilgtinti negudrias mergaites. Jie paskviečia jas pasivažinėti arba ir jėga į automobilį įsitraukę nudumia, kur jiems reikia. Kiti paprašo mergaitę, kad ji atiduotų kam laišką ar šiaip kuo nors patarnautų. Dar kiti prižada jai duoti pelningą tarnybą arba net išpirkti gerą vyrą ir tokiu būdu išviltoja į užsienį. Pastaruoju laiku išgalvojama įvai-

riausios pinklės, į kurias pakliuvusios jaunos mergaitės dingsta be jokių pėdsakų. Tačiau tikrasis pagrindas, kodėl aš, ir nenoromis, apie tuos baisius dalykus kalbėjau, yra kitas. Aš norėjau tau pasakyti, kad galimybė tapti motina reikiama mergaitei ir didelį pavojų. Šis pavojus yra tame, kad atsivėdavimas, kuris moterystėje tėra leistinas, ir kuris turėtų būti kilnios meilės padarinys, gašlių vyrų yra ieškomas vien dėl kintėškų malonumų. Čia ir įpuola daugelis dorų mergaitių. Šis pavojus dar dėl to padidėja, kad dauguma mergaitių nesupranta jo paties didumo. Nelaimingas jos likimas pareina dar ir nuo to, kad ji visiškai kitaip surėdyta, negu vyras. Kaip jau viršiau minėjau prig. patraukimas normalioje, nesugadintoje mergaitėje visai nepasireiškia. Ji to nežino, kad vyras visai kitaip mano ir jaučia, negu ji. Ir taip be klastos ji stovi prieš tą baisią ir neįaukią jėgą. Ji nesupranta, ko suvedžiotojas nori, kurs su ja taip maloniai elgiasi, nes ji iš savo patyrimo nepažįsta šito geidulio sujaudinimo. Užmegzdana su jaunuoliu santykius ji neįaučia, koks pavojus jos laukia. (Bus daugiau.)

LIETUVIAI! Vísí kaĩ vėnas skaitykite "SVIESA"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit "Sviesą".

"Sviesą" yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

«Sviesą» gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

«Sviesą» lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

«SVIESOS» PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a: Iš provincijos pinigų siųsti Redakatoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCYOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 amdr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI- NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydyimas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano

LABORATORIJA

MEDECINŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkĩn

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n. e.: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 15 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Dr. João de Oliveira Mattos

MEDIKAS—CHIRURGAS, SANTA CASA GYDYTOJAS, ASISTENTAS
— PROFESORIUS PRIE 1-A. CHIRURGIJOS KLINIKOS SÃO PAU-
LO MEDICINOS FAKULTETE.

BENDRAI CHIRURGIJA — MOTERU IR ŠLAPAMO KELIU LIGOS
KONSULTORIJA: BUTAS:

RUA QUINTINO BOCAIYUVA, 36, RUA MONTE ALEGRE, 77.
1 AUKŠTAS — SALĖS 6 ir 7

PRIMA NUO 2 IKI 5 VAL. VAKARO. TEL. BUTO — 5-2211.

Sį skelbimą deda Bendruomenės Revizijos narys, p. Benediktas La-
šinskas, kuris labai giliai minėta gydytoją dėl jo paties išgydymo
nuo begalo sunkios ligos.

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas — operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMA-
TIZMO aštro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos —
VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Nau-
jas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGU. Gy-
dymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.

Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu —
(DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Vaistinė

PASSERINI

Provizoriaus

CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kai-
nos pigios. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton
Prado, 140 lietuvis LIONGI-
NAS PAZIKAS turi at-
darys dailės — dailės studij-
ją. Piešia įvairius paveikslus,
portretus ir t. t. ant drobės alė
jiniais dažais. Kas nori turėti
gražų portretą, tesikreipia ten.
Taip pat ten taisomi laikrodžiai
ir kiti dalykai.

„Šviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
 2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
 3. Bom Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorės ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].
 4. P. Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
 5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
 6. Pas laikraščių platintojus ir
 7. Pas «Sviesos» įgaliotinius vi-
suose miesto rajonuose, taip pat
- IR — rua Coronel Mo-
raes, 338.

SKAITYK IR PLATINK

„SVIESA“

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė pa-
dinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas ir sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus foto-
grafijų reikalais. Daro iš foto-
grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Verbų sekmadienį, kovo m. 21 d. visi vyks tame i varpų šventinio iškilmės

Kovo m. 21 d., Verbų sekmadienį bus pašventinti du lietuvių šv. Juozapo bažnyčios varpai. Vienas įsigytas p. Konsulo Gaucio pastangomis, o antrą paaukojo p. Varnauskai iš Vila Zelinos. Varpus sutiko šventinti São Paulo arkivyskupijos generalinis vikaras monsignoras Ernesto de Paula. Todėl tą dieną visi lietuviai vyks ta Vila Zelino varpų šventinio iškilmės.

Šv. Antano do Pary parapijos bažnyčioje tą dieną pamaldų 11 val. nebus.

Visi talkon!

Mūsų šventorius dar nėra tinkamai sutvarkytas. Reik nukasti žemę, išlyginti, žoles iškapoti, medeliais apdinti. Tuo tikslu, šią sekmadienį kovo m. 14 d. kviečiami visi, kurie turi atspėjamo laiko valandėlę, ateiti ir padėti šventoriui sutvarkyti. Svarbu dar ir todėl, kad šventorius gražiau atrodytų, kadangi ateinantys sekmadienį varpų šventinio iškilmės dalyvauja ir daugiau svečių.

Visi lietuviai maloniai kviečiami talkon.

Patogiausia dirbti rytais nuo keturių iki šešių val.

Kolonijos Kapelionas.

„Šviesos“ Administracijos pranešimas

„Šviesos“ leidimas šiemet yra atkirtas nuo Bendruomenės išdo. Pinigai sudėti už narystę nebus naudojami „Šviesos“ leidimo reikams.

Taip pat primename visiems tiems, kurie „Šviesą“ buvo praėjusiais metais užsake savo giminiams, ar pažįstamiems Lietuvoje, kad atnaujintį prumeratą. Kitaip, „Šviesos“ siuntinėjimas nuo ateinančio Nr. bus sustabdytas.

„Šviesa“ yra Bendruomenės narių laikraštis. Kiekvieno Bendruomenės nario yra pareiga jį skaityti ir platinti. Tenebūna nė vienos šeimos be „Šviesos“.

Visuotinis tėvų susirinkimas

Kovo m. 6 d. buvo sušauktas Vyskupo Motiejaus Valancios mokyklos Bom Retire, tėvų susirinkimas. Atvyko tik pusė tėvų turinčių teisę dalyvauti susirinkime.

Susirinkimą atidarė tėvų k-to pirmininkas Vl. Riškus kartu pranešdamas, kad praėjusiais metais teko išgyventi daug sunkių tiek komitetui, tiek mokyklos vedėjui. Bet vis dėlto, šiais metais mokykla žymiai geriau sutvarkyta: turi naujus suolus, kasoje yra apie 200 milij. Praėjusiais metais dar nevisi tėvai atsiskaitė su mokesčiu.

Prezidiumui pakviesta Filsonas, Jakubaitis, Riškas. Mokyklos vedėjas S. Bakėys padarė platų pranešimą apie mokyklos padėtį, kas padaryta, ir kas dar teks daryti.

Tėvų Komitetui išrinkti: Riškus, Filsonas, Jon. Jakubaitis, Ona Felnerienė, Jon. Butauskas, Baltušnikas, P. Norbutis ir Mockus.

Susirinkimas būtų gerai pavykęs, jei ne pora asmenų, kurie nepagrįstai pradėjo pulti, tai tėvų komitetą, tai mokytoją.

Bet išrinktas tėvų komitetas visas, dėl kai kurių nesupratimų, bei

nesutarimo atsistatydino. Kitą šeštadienį (rodos 20 kovo) bus šaukiamas vėl susirinkimas ir renkamas naujas komitetas. Visi tėvai, kurie leidžia vaikus mokyklon, privalo dalyvauti tėvų susirinkimuose.

Sužeistas darbininkas

Villa Marianna. Alaus fabrike „Brahma“ vieno per daug įgerusio alaus brazilo tuščiu buteliu galvon buvo sužeistas tam fabrike jau 9 metus dirbęs P. Ramanauskas 56 m. amžiaus iš V. Zelinos. Gyvybei pavojaus nėra. Ramanauskas žinomas fabrike, kaip sąžiningas darbininkas.

Kursai

Mokos „Vilties“ skyriaus metiniame narių susirinkime nutartu organizuoti vakarinius kursus Dr. Vinco Kudirkos mokykloje. Kursai numatoma padalinti į dvi grupes: 1) išmokyti gerai, taisyklingai rašyti ir skaityti 2) išmokyti programą, kuri maždaug atitiktų 4 gimnazijos klasių programai.

Sie kursai numatoma atidaryti kovo m. 20 d. Jaunimas, norintis pasinaudoti šiais kursais, gali užsirašyti pas Mokos „Vilties“ skyriaus valdybos narius: St. Butrimą rua Camboneiros 534. A. Serbentą — P. Raposo 170., pas J. Juodgudį — P. Raposo 156. Taip pat ir choro repeticijų laikui, antradieniais ir penktadieniais pas St. Butrimą.

Mokos „Viltis“ veikia

Praėjusį sekmadienį kovo m. 7 d. įvyko metinis visuotinis „Vilties“ sk. narių susirinkimas, kuriame be pačių narių dalyvavo ir svečių. Susirinkimas prėjo rima ir gyvai svarstant skyriaus reikalus. Iš skyriaus valdybos pranešimo paaiškėjo, kad skyrius, dėl įvairių kliūčių negalėjo įvykdyti užsibrėžtų darbų, kaip pavyzdžiui suruošiant ekskursiją į Aparecidą, vakarinius kursus ir t. t. Nežiūrint visų sunkumų, skyrius vėl sukrito dirbti visu smarkumu. Iškelta mintis steigti suaugusiems vakarinius kursus, kuriuos baigus būtų išduodami tam tikri pažymėjimai. Taip pat bus stengiamasi stiprinti skyriaus choras. Sis susirinkimas praėjo su pakilusia nuotaika, su pasiryžimu dirbti ir kovoti.

Korespondentas.

Ruošiasi važiuoti Lietuvon

Buvęs lietuvių kolonijos kapelionas, kun. B. Sugintas neužlgo žada vykti Lietuvon.

Uždraudė eiti kunigo pareigas

São Paulo Arkivyskupas Estadė praėjusį šeštadienį paskelbė, kad kun. B. Sugintui São Paulo arkivyskupijos ribose uždraudžiama eiti kunigo pareigas. Uždraudimo priežasčių laikraštis nenurodyta.

Bus tęsiamas Centro posėdis

Kovo 6 d. susirinkę Mokos mokyklon organizacijų atstovai nutarė tęsti organizacinį posėdį kovo 14 d. 2 v. p. p. Mokos mokyklos salėje. Visi atstovai, kurie yra užsirašę kaip Centro steigėjai, prašomi būtinai dalyvauti, kad užbaigti įstatų projekto svarstymą, o taip pat apsvaerinti kitus svarbius kolonijos reikalus. L. O. C. K.

Reikalingas mokinys

Reikalingas mokinys raidžių rinkimui. Kreiptis prašome į Spaustuvę RUA DA MOOCA 309.

ZINOTINI ADRESAI:

Lietuvos Konsulatas Rua Aureliano Coutinho 88 Telef. 5-4275.

Kolonijos Kapelionas kun. Ragažinskas gyvena Convento S-to Antano do Pary. Telef. 9-1640.

Lietuviai, palaikykim savuosius!

Provizorius Juozas Lukoševičius praneša, kad neseniai yra įsisteigęs savo vaistinę Rua Bom Pastor 18 (Ypiranga), kuri yra kasdien adara nuo 7 val. ryto, ligi 11 val. nakties. Taip pat šaukiamas kiekvieną valandą, ir nakties metu, vyksta pas ligonius leisti adatų į muskulus, po oda ir į gyslas. Lietuviams ypač daroma didelė nuolaida užmokesyje.

Kiekvieną dieną nuo 8 val. ligi 10 val. vakaro didžiūruoja gydytojas, kuris tikrina ligonų sveikatą nemokamai.

Negaliniems pasinaudoti gydytojo patarnavimu nustatytoms valandoms, gydytojas sutinka atvykti vaistinėn, susitarus iš anksto ir kitomis valandomis. Pats provizorius Lukoševičius yra visumet pasiruošęs patarnauti visoms lietuvių šeimoms.

Susisiekiama labai patogus. Iš Largo da Sé galima važiuoti bondėmis Fabrica 20, Villa Prudente 32, Ypiranga 4. Taip pat Fabrika ir alto do Ypiranga autobusai galima važiuoti.

Privaziavus kampaną gatvės Bom Pastor reik išlpti ir eiti į 18 Nr. šios gatvės. Ten randasi pirmasis São Paulo lietuvių vaistininkas turis auosavą vaistinę Juozas Lukoševičius, kuris visumet pasiruošęs maloniai patarnauti.

Adresas

FARMACIA DOM BOSCO
RUA BOM PASTOR 18 Tel. 3-01-00
Ypiranga. Provizorius
Juozas Lukoševičius.

BENDRUOMENĖS PASTO DĖŽĖS

Nr. 4118.

Visi „Šviesos“ skaitytojai, gali šia dežute pasinaudoti gaunant laiškus iš Lietuvos, ar iš kur kitur. Kam bus atsiųsta laišku paskelbsim „Šviesoje“.

Adresas rašyt šitaip: vardas ir pavardė

Caixa Postal 4118 São Paulo

Brazil.

Lietuvi Katalike!

AR JAU ESI BENDRUOMENĖS NARYS?

Jeigu ne, tai nieko nelaukdamas atlik šią savo pareigą įsirašyk į Bendruomenės narius. Tai gali padaryti kiekvieną šventadienį, po pamaldų, pas lietuvių kolonijos kunigus. Nario mokesnis — kas menuo po vieną milreisą ir vienas milreisas įrašų.

Pamaldos

SEKMADIENĮ KOVO MĖN. 14
DIENA PAMALDOS BUS:

8 val. ryto Vila Zelincj lietuvių bažnyčioje.

Šv. Antano do Pary bažnyčioje su ma bus 11 val.

Išpažinėčių bus klausoma vakare šeštadienį, nuo 7 val. vakaro šv. Antano bažnyčioje, o 7 val. ryto sekmadienį Villa Zelinoje.

Verbų sekmadienį, kovo m. 21 d. šv. Antano do Pary bažnyčioje lietuviams pamaldų nebus.

ŠVENTO JUOZAPO ATLAIDAI

Šiais metais į sekmadienį perkelti negalima. Todėl bus tą pat dieną 19 kovo, pamaldos Vila Zelinos bažnyčioje.

Padėka

Lietuvių Moterų Draugijai Villa Belloje, paaukususiai iš savo išdo pinigų ir pasiėmusiai iniciatyvą šv. Juozapo, lietuvių bažnyčiai suolus parūpinti, nuoširdžiai dėkoju. Taip pat ir visiems tiems, kurie tą gražų sumanymą parėmė aukomis.

Kun. Ragažinskas
KOLONIJOS KAPELIONAS.

SKAITYDAMAS

„SVIESA“
ZINOSI
VISKA.

RIO DE JANEIRO MIESTE „ŠVIESA“
GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO
DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SÁ.

RUSIŠCOS DAINOS IR MUZIKA

Zymiausieji São Paulo rusų dainininkai ir muzikai kiekvieną vakarą linkmina svečius lietuvių šeiminių užėgoje.

Bar Rio Branco

RUA VISCONDE RIO BRACO 461
KAMPAS RUA VICTORIA.
Tautiečiai, apsilankę nesigaliesite.